

Beslut

Åre kommun
Barn och utbildningskontoret

2015-08-28
1 (7)
Dnr 43-2015:227
Aktbilaga 17

Tillsyn av Åre skidgymnasium i Åre kommun**Beslut**

Åre kommun och skolledningen har vidtagit åtgärder i syfte att säkerställa elevernas trygghet vid Åre skidgymnasium.

Skolinspektionen kommer att återkomma till Åre kommun i november 2015 för att följa upp att insatserna har lett till en säker och trygg miljö för eleverna.

Ärendet

Skolinspektionen fick i januari 2015 via anmälningar och media signaler om att det förekommit allvarliga kränkningar av en elev vid elevhemmet på Åre skidgymnasium december 2014. Skolinspektionen inledde därför ett tillsyns-ärende för att granska om Åre kommun, mot bakgrund av det som inträffat, vidtagit åtgärder i syfte att säkerställa elevernas trygghet.

Skolinspektionens utredning syftar till att kontrollera om Åre kommun vidtagit generella åtgärder för att säkerställa elevernas trygghet och för att förebygga och förhindra kränkande behandling vid skolverksamheten och elevhemmet vid Åre skidgymnasium.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen ser allvarligt på att en elev utsatts för en allvarlig kränkning vid skolans elevhem. Det är viktigt att skolan har ett intensivt värdegrundsarbete och säkerställer att alla elever har en trygg miljö i skolan och vid elevhemmet.

Av huvudmannens redovisning och den information som Skolinspektionen fick vid besöket framkommer att huvudmannen och skolledningen har tagit händelsen på stort allvar och vidtagit omedelbara åtgärder för att säkerställa elevernas trygghet på elevhemmet. De har också vidtagit åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skidgymnasiet. Huvudmannen och rektorn har planerat åtgärder för att kontinuerligt bedriva värdegrundsarbete i syfte att skolmiljön ska vara trygg för alla elever. I det

planerade arbetet ingår åtgärder avseende elevhem, idrottsverksamhet och skola.

Med anledning av det allvarliga i den inträffade situationen är det viktigt att Åre kommun fortsätter arbetet och vidtar de åtgärder som planerats. Skolinspektionen kommer därför att följa upp Åre kommuns arbete under hösten 2015.

Utredning

Inledningsvis tog Skolinspektionen den 8 januari 2015 kontakt med rektorn vid Åre gymnasium via telefon. Vid samtalet framkom att händelsen inträffade på elevhemmet under en helg i början av december. Rektorn fick kännedom om händelsen tre dagar innan jullovet. Matmor vid elevhemmet informerade om det som hänt och rektorn gjorde en polisanmälan.

Elevhemmet var inte bemannat under helger. De elever som varit inblandade i händelsen hade erbjudits kuratorhjälp och elevutvecklingssamtal. Skolan erbjöd hjälp oavsett vilken roll eleven haft vid händelsen. Rektorn uppgav vidare att värdegrundsarbetet hade intensifierats efter händelsen. Efter händelsen blev känt finns det personal nattetid och dubbel bemanning på kvällstid. Skolchefen och elevhälsan hade deltagit i ärendet.

Skolinspektionen begärde därefter en redovisning av vilka åtgärder som huvudmannen och skolledningen vidtagit med anledning av det inträffade. Åre kommun kom in med en redovisning den 27 februari 2015. Till redovisningen bifogade Åre kommun bland annat dokumentation avseende värdegrundsarbete, likabehandlingsplan och elevhälsoplan.

För att få mer information om situationen på skolan och de åtgärder som beskrevs i redovisningen besökte Skolinspektionen skolan den 10 mars 2015. Vid besöket intervjuades rektor, elevhälsan och en grupp elever.

Åre kommuns redovisning

Skolinspektionen begärde att huvudmannen skulle redovisa konkreta åtgärder i arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling. En tidplan och anvarsbeskrivning skulle ingå i redovisningen. Nedan redogörs för huvudmannens redovisning.

Vidtagna åtgärder

På Åre gymnasieskola har man sen tidigare haft ett aktivt värdegrundsarbete som också har redovisats till Skolinspektionen 13 december 2013 samt 17 juni 2014. Detta arbete intensifierades nu.

Som första åtgärd bestämdes att utöka bemanning på elevhemmet som tidigare inte varit bemannat nattetid och inte heller under helgerna. Då det bara var tre dagar kvar av höstterminen 2014 då den tragiska händelsen uppdagades fanns det kort om tid att hinna nå ut med information till alla elever, vårdnadshavare och lärare.

Innan torsdagen den 18 december var slut hade dock samtliga i personalen informerats och alla elever som fanns på plats på skolan eller i dess närhet hade också samlats till informationsmöte i aulan där rektor, biträdande rektor, elevhälsa, barn- och utbildningschef och ordförande för barn- och utbildningsnämnden medverkade. Informationsmötena för eleverna var uppdelade i två olika träffar då en stor del av skolans idrottselever befann sig på tävlingar under dagen och därför samlades efter ordinarie skoldags slut. Både i mötena med personal och i mötena med eleverna gavs det tillfälle att ställa frågor och också att uttrycka sina känslor.

Ett informationsbrev skrevs också till elevernas vårdnadshavare och sändes ut både per mail och via vanliga brev.

Som avslutning inför jullovet samlades elevhälsan, tränarna, biträdande rektor och rektor till ett möte dit man också bjudit in Kultur och fritidsenhetens "Lugna gatan" för att diskutera hur man på ett bra sätt skulle kunna starta upp kommande termin med ett välfungerande värdegrundsarbete, en trygg skolmiljö och ett gott klimat. Datum fastställdes för några viktiga möten med elevhemmets personal och elever boende på elevhemmet och ett med skolan idrottselever årskurs 2–4.

Efter dessa möten gick skolans pedagoger och tränare på jullov. Arbetet fortsatte emellertid under julledigheten i form av dialoger via telefonsamtal, sms och mail mellan rektor, barn- och utbildningschef, vårdnadshavare och Sveriges Skidförbund.

Ett övervägande gjordes om de elever som var under utredning skulle stängas av. Då det fanns en uppenbar risk att stänga av elever som inte hade utfört någon kränkande handling och som inte heller den drabbade eleven upplevde som hotfulla så enades skolledningen efter att ha kommunicerat detta med den utsatte elevens vårdnadshavare om att inte avstänga någon elev under det rådande läget.

Vid uppstarten av vårterminen 2015 fortsatte värdegrundsarbetet och arbetet med att säkerställa elevernas fysiska, psykiska och psykosociala miljö. Följande åtgärder vidtogs:

- Fortsatt förstärkt bemanning av elevhemmet på kvällar, nätter och helger

- Första arbetsdagen för pedagogerna och tränarna efter juluppehållet arbetade vi i grupper där vi diskuterade värdegrund och hur vi på bästa sätt ska kunna arbeta med eleverna kring detta ämne. Mentorerna uppmanades också att på sina första mentorsmöten lyfta dessa frågor med eleverna
- Gruppmöte med elevhempersonal, elever boende på elevhemmet, elevhälsan och rektor. På detta möte arbetade man med idéer kring hur vi skall få ett bättre klimat på elevhemmet. Man bildade även ett elevhemsråd.
- Gruppmöte med skidelever årskurs 2,3 och 4. Fokus vid detta möte var hur man kan skapa ett gott klimat på skidgymnasiet. Vad saknade eleverna och vad var bra?
- Alla elever som varit inblandade i den tragiska händelsen erbjöds enskilda samtal med kurator, psykolog eller skolsköterska. Då det var många elever inblandade så engagerades även kompetent personal från Socialtjänstens individ- och familjeomsorg i Åre. Detta för att eleverna skulle kunna få allt det stöd som de eventuellt skulle kunna efterfråga.
- Elevhälsan arbetade även med en mindre grupp med delar av de elever som var inblandade i händelsen.
- Ett "åkarråd" bildades. Där representanter för alla de olika skid-disciplinerna ingår. Här kan man lyfta alla aktuella frågor.
- Tränarna har haft enskilda samtal med samtliga skidelever och på dessa haft ett antal frågor som man lyft med samtliga elever. Svaren har sedan sammanställts och elevhälsan har fått ta del av dem
- Tränarna har en gång i veckan tränarmöte och på dessa har rektor eller biträdande rektor deltagit. Det aktuella läget har vid varje möte lyfts och strategier för hur man ska få en bättre miljö och kultur har diskuterats.
- Omstrukturering av boendet för de inblandade eleverna har genomförts, detta för att få en lugnare och tryggare miljö för alla. Biträdande rektor har haft en regelbunden kontakt och möten med elevhempersonalen där man har lyft läget på elevhemmet och de enskilda elevernas behov.
- Samtlig personal på gymnasieskolan har hållits uppdaterad om det rådande läget via arbetsplatsträffar, morgonmöten, arbetslagsträffar och mail. Personalen har också uppmanats att vid minsta tecken på oro i elevgrupperna kontakta skolans ledning.

- Mentorerna och tränarna för de inblandade eleverna har haft en nära kontakt med sina respektive elever och deras vårdnadshavare.
- Möte med skidförbundet har hållits där man lyft hur vi ska arbeta vidare för att få ett bättre klimat för elever.
- Samarbete mellan de olika disciplinerna har inletts för att skapa en bättre gruppkänsla och klimat.
- Ett pedagogiskt råd har upprättats för att förbättra kommunikationen mellan de olika programmen och inriktningarna och skolans ledning och för att utveckla pedagogiken och värdegrundsarbetet.

Planerade åtgärder

Åre kommun har till sin redovisning bifogat en tidplan över planerade åtgärder där det framgår vem som har ansvar för att de olika åtgärderna genomförs. Exempelvis kommer kontinuerlig utbildning i etik, säkerhet, likabehandlingsplanen, elevhälsoplanen och elevkontakt ske. Personal från elevhemmet och tränare kommer att delta. Vidare redogörs bland annat för planerad mötesstruktur och värdegrundsövningar som kommer att genomföras.

Besök vid Åre gymnasium

Vid besöket intervjuades rektor, elevhälsa och en grupp med sex elever från olika program.

Rektorn berättade bland annat att elevhälsan har varit ett stort stöd i arbetet och individ och familjeomsorgen har varit inkopplade. Arbetet har skett i dialog med barn och utbildningschefen och barn och utbildningsnämnden har informerats.

Rektorn har tagit ansvar för att föra en dialog med de inblandade eleverna för att ge det stöd som behövs. Alla beslut som rektorn har tagit har förankrats med den utsatte eleven och dennes föräldrar.

Vidare beskriver rektorn den mötesstruktur som redogörs för i kommunens redovisning. Ett syfte med åtgärderna är att öka samverkan mellan lärare och tränare samt att elevhälsan får en tydligare roll i det gemensamma värdegrundsarbetet.

Angående elevhemmet uppgav rektorn att skolan har ansvar för att elevhemmet är en trygg miljö och för att förebygga att kränkningar sker vid elevhemmet. Det kommer fortsättningsvis att vara bemanning under helger och nattetid. Den biträdande rektorn kommer att ha ansvar för elevhemmet.

Vid intervjun med elevhälsan deltog skolsköterska, specialpedagog, skolkurator och skolpsykolog. De berättade att elevhälsoteamet har träffar två gånger per månad men har träffats mer intensivt efter händelsen. Varje torsdag

förmiddag har de gymnasiehälsotid där de lyfter aktuella ärenden. Under torsdag eftermiddag är det elevhälsokonferens. En gång i månaden har de en träff med tränarna. Mentorerna ges handledning enskilt och i arbetslag. Vid gymnasiehälsotiden deltar medarbetare från BUP eller IFO tre till fyra gånger per termin.

De uppger vidare att händelsen har varit en prövning av deras organisation. De har följt sin kris och katastrof plan och det har fungerat. Gruppen har varit trygga tillsammans och har haft ett fungerande samarbete. Ledningen - rektor och skolchef - har fungerat bra. Det har varit tydligt vad var och en ansvarar för. Rektorn har arbetat tillsammans med elevhälsan.

Elevhälsan har arbetat med värdegrundsarbete med personalgrupper. Mentorerna ska arbeta med värdegrundsarbete med eleverna. Elevhälsogruppen ger handledning till lärarna och har utformat frågor som lärarna kan arbeta med.

De tycker att de har kommit in mer i gruppen av tränare efter de insatser som genomförts - tränarna har fått upp ögonen för vad elevhälsan har att bidra med. De anser vidare att det är viktigt att följa upp och hålla i det arbete som påbörjats.

Vid intervjun med eleverna anser de att det är en trygg skolmiljö. De framför att det som hänt inte är något som borde hända på deras skola. De uppfattar att skolan har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av händelsen.

När eleverna tillfrågas om det förekommer kränkningar uppger de att de inte själva blivit utsatta eller sett någon annan blivit utsatt. En elev berättar om att det varit en tuff jargong inom en elevgrupp han tillhörde men att lärarna genast tog tag i saken.

Vidare informerar en elev om hur skolans elevråd fungerar och hur eleverna kan påverka skolmiljön.

Rättsliga utgångspunkter

Till grund för beslutet ligger bestämmelser i 6 kapitlet skollagen (2010:800).

Av 6 kapitlet 6 § framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt 6 kapitlet 7 § ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling

I ärendets handläggning har Kristian Hansson, undervisningsråd deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Eva-Lena Ölund-Brändström
Avdelningsjurist

Kopia till
Rektorn